

Arviointikertomuksen havainnot

Kunnanhallitus 06.10.2025 § 225
164/00.03.00.00/2025

Valmistelija

kunnanjohtaja Henri Ruotsalainen, 040 488 3011, henri.ruotsalainen@lapinlahti.fi ja
hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 4883 211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi

Tarkastuslautakunnan tulee kuntalain 121 §:n mukaan arvioida, miten valtuuston asettamat tavoitteet ovat toteutuneet sekä laatia valtuustolle vuosittain arviointikertomus. Valtuusto on kokouksessaan 16.6.2025 § 45 hyväksynyt tarkastuslautakunnan laatiman arviointikertomuksen vuodelta 2024 ja velvoittanut kunnanhallituksen antamaan valtuustolle selvityksen siinä esitetyistä havainnoista.

Tarkastuslautakunta on esittänyt seuraavat havainnot:

1. Miten kunta tukee kolmannen sektorin yhteistyötä?
2. Miten saadaan asukkaat pysymään ja muuttamaan Lapinlahdelle?
3. Miten vastataan ikääntyvien kasvavaan määrään?
4. Onko tarvetta erilliselle yritysasiahenkilölle tai vastaavalle?
5. Miten kunnan käytöstä poistettuja kiinteistöjä jatkossa käytetään?

Selvityksenä arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin vastataan seuraavaa:

1. Miten kunta tukee kolmannen sektorin yhteistyötä

Lapinlahden kunta tukee kolmannen sektorin toimintaa monin tavoin. Kunta tarjoaa yhdistyksille tiloja, avustuksia ja mahdollisuuksia osallistua kunnan toiminnan suunnitteluun esimerkiksi hyvinvointityöryhmien, vaikuttamiselinten ja tapahtumien kautta. Kunta pyrkii vahvistamaan yhteistyötä järjestöjen kanssa muun muassa järjestöfoorumeilla ja yhteisillä hankkeilla, jotka edistävät osallisuutta, kulttuuria ja liikuntaa. Lisäksi kunta tukee viestinnällisesti kolmannen sektorin tapahtumia ja toimintaa.

Vuoden 2025 aikana on mm. selkeytetty ja tehty läpinäkyvämmäksi yhdistysten avustuksia (toiminta- tapahtuma- ja toimitila-avustukset sekä latuavustukset), liitytty kulttuurihyvinvoinnin työryhmään, jossa on käynnistetty mm. kulttuuriluotsitoiminta yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa. Lisäksi on liitytty Rajatonta liikuntaa Pohjois-Savossa -verkostoon.

2. Miten saadaan asukkaat pysymään ja muuttamaan Lapinlahdelle

Lapinlahden vetovoimaa vahvistetaan kehittämällä asumisen vaihtoehtoja niillä reunaehdoilla, kun se on mahdollista. Kunta tukee paikallista elinkeinoelämää ja panostaa laadukkaisiin peruspalveluihin. Kunta tarjoaa turvallisen ja luonnonläheisen ympäristön, jossa on hyvät mahdollisuudet harrastaa, opiskella ja tehdä työtä. Erityisesti lapsiperheille suunnatut palvelut, kuten varhaiskasvatus ja koulut, ovat kunnassa vahvalla tasolla. Kunta tekee aktiivista yhteistyötä yritysten ja oppilaitosten kanssa sekä viestii Lapinlahden vahvuuksista esimerkiksi sosiaalisessa mediassa ja muuttajille suunnatuissa kampanjoissa.

3. Miten vastataan ikääntyvien kasvavaan määrään

Ikääntyvien määrän kasvuun vastataan kehittämällä ikäystävällisiä palveluja. Kunta tekee yhteistyötä ja edunvalvontaa Pohjois-Savon hyvinvointialueelle ja pyrkii näin säilyttämään laadukkaat perusterveydenhuollon, kotihoidon ja omaishoidon palvelut sekä satsaa ennaltaehkäiseviin palveluihin, kuten liikunta- ja kulttuuritoimintaan. Yhteistyötä tehdään myös järjestöjen ja seurakunnan kanssa, jotta ikääntyneet voivat osallistua yhteisön toimintaan ja säilyttää toimintakykynsä. Lisäksi kunta seuraa väestökehitystä ja varautuu palvelutarpeiden muutoksiin pitkän aikavälin suunnittelussa.

4. Onko tarvetta erilliselle yritysasiahenkilölle tai vastaavalle

Yritysten tukeminen ja elinvoiman vahvistaminen ovat kunnan strategisia tavoitteita. Erillinen yritysasiahenkilö tuo lisäarvoa yritysneuvonnan, investointien edistämisen ja yrittäjien kanssa tehtävän yhteistyön kehittämisessä. Kunta parhaillaan arvioi resurssien ja tarpeiden mukaan, olisiko tällainen rooli paremmin perusteltu osana elinvoimatiimiä vai yhteistyössä seudullisten toimijoiden, kuten lisälmen tai Kuopion elinkeinopalvelujen, kanssa.

5. Miten kunnan käytöstä poistettuja kiinteistöjä jatkossa käytetään

Käytöstä poistettujen kiinteistöjen jatkokäyttöä arvioidaan tapauskohtaisesti. Kunta pyrkii ensisijaisesti löytämään käytöstä poistuvalla kiinteistöllä ostajan, löytämään kiinteistöille uusia käyttötarkoituksia esimerkiksi yhteisölliseen toimintaan, yritystoimintaan tai asumiseen vuokraamisen kautta ja viimekädessä vaihtoehtona on purkaminen, joskin kohteen kunto voi vaikuttaa purkamisen nousuun ensisijaiseksi vaihtoehdoksi. Purkamisen osalta tulisi talousarviossa olla varattuna kulloinkin määrärahaa purkukustannuksiin. Kunnan tavoitteena on, että kiinteistöt eivät jää tyhjilleen aiheuttamaan kustannuksia tai turvallisuusriskejä, vaan niille löydetään mahdollisimman nopeasti tarkoituksenmukainen ratkaisu. Tällä hetkellä niin kunnan kuin sen tytäryhtiöiden osalta poistettujen tai poistettavien kiinteistöjen määrätilanne on kohtuullinen. Vuoden 2020 alkaneet toimenpiteet silloisten ongelmallisten kiinteistöjen osalta ovat lähes toteutuneet, joskin uusiakin kohteita on tullut matkan varrella ja osalle niistäkin on ratkaisut jo löytyneet. Purkukohteista Tarve purkamisratkaisuihin kasvaa tulevana vuosina pitäen mukanaan talouden ja kirjanpidon haasteet.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

antaa valtuustolle yllä kuvatun selvityksenä arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

antaa valtuustolle yllä kuvatun selvityksenä arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista